

งานส่งเสริมการเกษตร

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

งานส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานร่วมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ มีภารกิจในการนำองค์ความรู้หรือผลสำเร็จจากการศึกษาวิจัย ทดลอง ไปส่งเสริมพัฒนาอาชีพให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ขยายผลให้อยู่ดีกินดีอย่างยั่งยืน นอกจากนี้งานส่งเสริมการเกษตรยังมีจุดฝึกอบรม และส่งเสริมความรู้ทางการเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง การปลูกผักสวนครัว และแปลงสาธิตการปลูกบอนสีในรูปแบบต่างๆ

ภารกิจหลักของงานส่งเสริมการเกษตร

จัดแสดงจุดเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

งานส่งเสริมการเกษตรได้จัดทำจุดเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นจุดเผยแพร่หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ได้พระราชทานไว้ โดยมีการสาธิตการปลูกพืชในรูปแบบต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปได้เข้ามาเรียนรู้ ตัวอย่างการปลูกพืชในจุดเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

การปลูกมะนาวในบ่อซีเมนต์

การปลูกมะนาวในบ่อซีเมนต์ เป็นทางเลือกหนึ่งของเกษตรกรที่ต้องการให้มะนาวสามารถออกลูกนอกฤดู กาลได้ สามารถปลูกในพื้นที่ที่มีสภาพดินไม่เหมาะสม ง่ายต่อการควบคุมการให้น้ำเพื่อบังคับให้ออกลูกนอกฤดูสามารถจัดการดินให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตได้ง่าย ควบคุมกำจัดวัชพืชง่าย สะดวกในการตัดแต่งกิ่งและการเก็บผลผลิต รวมถึงลดปัญหาของเชื้อโรคในดินได้ดีโดยบ่อซีเมนต์ที่ใช้มีขนาดกว้าง ๘๐ ซม. สูง ๕๐ ซม. ด้านล่างสุดใช้ผ้าปิดทอรอง หรือไม้หรือวัสดุอื่นๆ ที่น้ำสามารถไหลซึมผ่านได้ ต้นพันธุ์มะนาวที่ปลูกควรเป็นพันธุ์ที่ทนต่อสภาพอากาศ ทนต่อโรค ให้ผลผลิตเร็ว ผลดก ให้น้ำมะนาวมาก ซึ่งพันธุ์มะนาวที่ส่งเสริมให้ปลูกในบ่อซีเมนต์ ได้แก่ มะนาวแป้นพวง มะนาวพันธุ์พื้นบ้าน

การปลูกผักในภาชนะ

การปลูกผักในภาชนะ เป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับคนที่ไม่มีพื้นที่จำกัดหรือมีสภาพดินไม่เหมาะสม โดยชนิดพืชที่นำมาปลูกใช้หลักการที่ว่า “ปลูกสิ่งที่กิน กินสิ่งที่ปลูก” อาทิ ผักสลัด คะน้า กวางตุ้ง พริก ผักชี เป็นต้น ซึ่งภาชนะที่เลือกใช้สามารถหาได้ภายในบ้าน อาจจะเป็นตะกร้า กะละมัง แก้วน้ำที่เหลือใช้ นอกจากนี้สามารถใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าภายในบ้านหรืออุปกรณ์อื่นๆ ที่ไม่ใช้งานมาประยุกต์ใช้เป็นภาชนะปลูกผักได้ เช่น ฝาครอบพัดลม ทิวีเก่า โคร่งเหล็กเก่า ล้อ รถ กระเบื้องหลังคา กระสอบ รองเท้า ฯลฯ การปลูกผักในภาชนะเหลือใช้นอกจากจะทำให้ประหยัดพื้นที่ในการปลูกพืชแล้ว ยังสามารถแปลงแปลงปลูกผักเป็นสวนประดับที่สวยงาม เป็นการนำของเหลือใช้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การสาธิตการอนุรักษ์และขยายพันธุ์พันธุ์บอนสี

“...ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส มีบอนสีเกิดขึ้นตามธรรมชาติมากมาย ทั้งในป่าและในสวนยางพารา เนื่องจากมีสภาพภูมิอากาศและอุณหภูมิที่เหมาะสมกับการปลูกเลี้ยงบอนสีได้เป็นอย่างดี...”

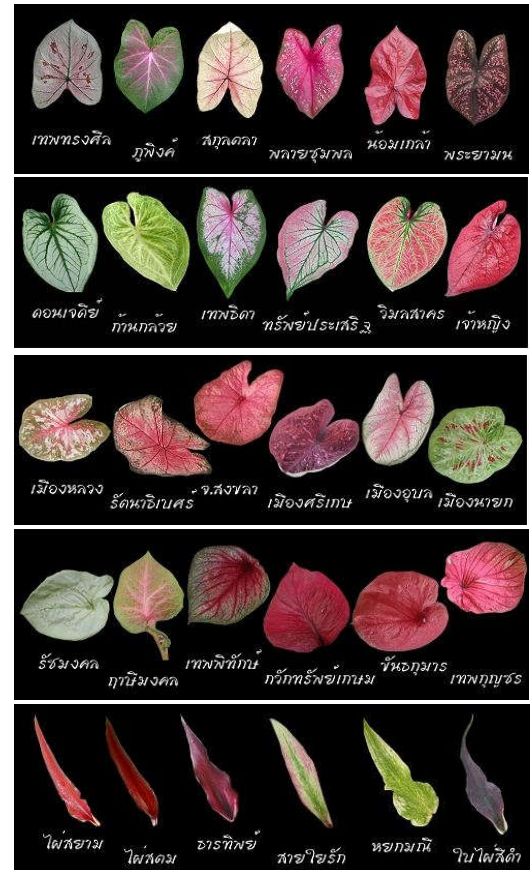
พระราชเสาวนีย์ พระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๑

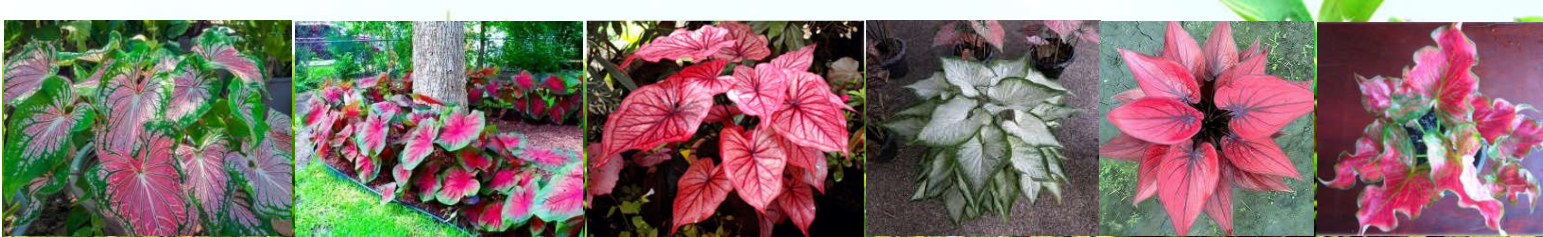
บอนสี มีชื่อวิทยาศาสตร์ ว่า *Caladium bicolor* อยู่ในวงศ์ Araceae เป็นไม้ประดับที่มีใบสวยงาม มีสันแปลกตา และเป็นเอกลักษณ์ จนได้รับการขนานนามว่า “**ราชินีแห่งไม้ใบ**” งานส่งเสริมการเกษตรได้สนองพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง โดยดำเนินการรวบรวมพันธุ์บอนสีในจังหวัดนราธิวาสและนำมาขยายพันธุ์ส่งเสริมการปลูกโดยเฉพาะในโรงเรียนมีการจัดโครงการส่งเสริมการปลูกและอนุรักษ์พันธุ์บอนสีในโรงเรียนรวมทั้งจัดทำจุดสาธิตการอนุรักษ์และขยายพันธุ์บอนสีขึ้นในพื้นที่ของงานส่งเสริมการเกษตรเพื่อเป็นจุดสาธิตและให้ผู้สนใจได้ลงมือปฏิบัติการขยายพันธุ์บอนสี

ประเภทของบอนสี สามารถแบ่งตามรูปแบบของใบเป็น 5 ลักษณะ

- ๑. บอนใบไทย** (Thai-Native Leaf Caladium) รูปร่างใบคล้ายหัวใจ ก้านใบอยู่กึ่งกลางใบ ปลายใบแหลมหรืออาจมนบ้าง และมีหูใบฉีกไม่ถึงสะดือ (ก้านใบ)
- ๒. บอนใบยาว** (Lang-Leaf Caladium) รูปร่างใบเรียวยาวหรือป้อม ปลายใบเรียวยาวแหลม ก้านใบอยู่ตรงรอยหยักบริเวณโคนใบพอดีและมีหูใบฉีกถึงสะดือ (ก้านใบ)
- ๓. บอนกลม** (Round-Leaf Caladium) รูปร่างใบค่อนข้างกลมหรือรีปลายใบมนสม่ำเสมอ ก้านใบส่วนใหญ่จะอยู่กึ่งกลางใบพอดี
- ๔. บอนใบกาบ** (Sheath-Leaf Caladium) รูปร่างของก้านใบจะแผ่แบนตั้งแต่โคนใบถึงหูใบ ลักษณะคล้ายใบผักกาด
- ๕. บอนใบไผ่** ใบแคบเรียวยาวเป็นเส้นปลายใบเรียวยาวแหลมหูใบสั้นคล้ายใบไผ่

การเลี้ยงบอนสี ควรเลี้ยงในเรือนเพาะชำที่มีความชื้นพอเหมาะ และมีแสงแดดเพียงพอ หรือสามารถปลูกกลางแจ้งได้แต่ต้องให้ความชื้นสูง กรณีปลูกเป็นไม้กระถางหรือประดับใช้ดินทั่วๆ ไป หรือดินขุยไผ่ผสมใบไม้ผุ เช่น ใบทองหลาง ใบมะขาม ใบก้ามปู อัตราส่วน ๑:๒ แต่ถ้าปลูกกลางแจ้งเพื่อขยายหัวพันธุ์ควรใช้ดินร่วนปนทรายผสมปุ๋ยคอก แกลบดินและขุยมะพร้าว อัตราส่วน ๑:๑:๑:๑ หรือดินร่วนปนทรายผสมปุ๋ยคอกอัตราส่วน ๑:๑ (พื้นที่ ๑ ไร่ ใช้ปุ๋ยคอกอัตรา ๑,๐๐๐ กิโลกรัม) สามารถขยายพันธุ์ได้ ๔ วิธี คือ การแยกหน่อ การผ่าหัว การผสมเกสร และการแยกเขี้ยว

หลักสูตรการจัดอบรมและการส่งเสริมกิจกรรมเกษตรในโรงเรียน

นอกจากนี้มีการส่งเสริมการปลูกและการอนุรักษ์บอนสี
ในโรงเรียน และการส่งเสริมการปลูกสมุนไพรเพื่อสุขภาพในโรงเรียน

